

PROGRAM ADAPTACYJNY
DLA UCZNIÓW KLAS CZWARTYCH
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1
IM. M. KOPERNIKA W ROPCZYCACH

Rok szkolny 2020/2021

Przekroczenie „progu szkolnego”, jakim jest przejście do II etapu edukacyjnego z klasy III do klasy IV, staje się dla dziecka przełomowym momentem w jego życiu szkolnym. Na ten okres przypada największa liczba szkolnych niepowodzeń. Młody człowiek, chcąc podołać nowym wyzwaniom, może zacząć przeżywać negatywne emocje, takie jak: obawa, lęk, niepokój oraz napotykać na różne trudności. Sprzyjają temu:

- inny wychowawca;
- wielu nauczycieli o różnych osobowościach, wymaganiach, sposobach przekazywania wiedzy, sposobu traktowania uczniów;
- wprowadzenie nowych przedmiotów;
- zmiana rozłożenia lekcji i przerw – przestawienie na 45 – minutowe lekcje, określone przerwy;
- nowy system oceniania;
- szybsze tempo pracy;
- anonimowość, dopóki nauczyciele nie poznają imion i nazwisk nowych uczniów.

Bardzo ważne w okresie zmiany etapów jest stworzenie przyjaznego klimatu w szkole, na który składają się relacje uczeń – nauczyciel, nauczyciel – uczeń. Nauczyciele powinni dążyć do tego, żeby stworzyć dzieciom jak najlepsze warunki przystosowania się do zmienionej rzeczywistości. Uczniowie wymagają wtedy szczególnej opieki ze strony dorosłych, oczekują otwartej i opiekuńczej postawy pozwalającej bez zbytniego stresu i niepotrzebnych lęków przekroczyć próg między klasą III – edukacją wczesnoszkolną a klasą IV.

Program adaptacyjny kl. IV opracowany został dla potrzeb uczniów, rodziców i nauczycieli oraz pozostałych pracowników szkoły.

CELE PROGRAMU:

1. Ułatwienie uczniom procesu adaptacji do nowych bądź zmieniających warunków szkolnych.
2. Obniżenie stresu związanego z rozpoczęciem nauki w klasie IV.
3. Zwiększenie samodzielności uczniów, przełamanie barier, które stawia przed nimi nieśmiałość, brak poczucia własnej wartości itd.
4. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i adaptacji ucznia w szkole i klasie.
5. Wspieranie rodziców w nowej dla rodziny sytuacji.
6. Włączenie rodziców do współpracy w realizację programu.
7. Zaangażowanie nauczycieli w działania na rzecz poprawy efektów kształcenia i wychowania.

DZIAŁANIA NAUCZYCIELI W KLASIE III

1. Przeprowadzanie przez przyszłych nauczycieli (bloku IV – VI) przykładowych lekcji nowych przedmiotów – czerwiec.
2. Umożliwienie wszystkim dzieciom pisania w zeszytach w jedną linię, w małej kratce, długopisem lub piórem – maj, czerwiec.

DZIAŁANIA NAUCZYCIELI W KLASIE IV

1. Zgromadzenie informacji o uczniach od wychowawcy klasy III – sierpień, wrzesień.
2. „Wrzesień miesiącem bez negatywnych ocen”- przyzwyczajanie uczniów do innych zasad pracy, oceniania i oczekiwań poszczególnych nauczycieli.
3. Przeprowadzenie ankiety wśród uczniów w celu zdiagnozowania ich potrzeb i trudności adaptacyjnych – po tygodniu (ZAŁĄCZNIK nr 1) i po miesiącu od rozpoczęcia nauki. (ZAŁĄCZNIK nr 2)
4. Zapoznanie uczniów z zajęciami lekcyjnymi w klasie czwartej oraz wymaganiami edukacyjnymi.
5. Zapoznanie uczniów z topografią szkoły, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozmieszczenie sal, w których odbywają się zajęcia dla danej klasy.
6. Przedstawienie planu zajęć lekcyjnych z uwzględnieniem numerów sal.
7. Przedstawienie Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania oraz Przedmiotowego Systemu Oceniania.
8. Przedstawienie zasad funkcjonowania szkoły (świetlica, stołówka, szatnia, samorząd).
9. Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi w szkole, regulaminami pracowni, organizacją pracy na poszczególnych zajęciach edukacyjnych.
10. Budowanie relacji wzajemnej życzliwości, poszanowania i zaufania.
11. Wykorzystanie sposobów radzenia sobie ze stresem, lękami związanymi z przekraczaniem kolejnego „progu szkolnego”.
12. Uczenie komunikowania swoich potrzeb oraz porozumiewania się z otoczeniem.
13. Wybór samorządu klasowego i określenie jego zadań.
14. Przydział dodatkowych funkcji w klasie.
15. Prawa i obowiązki ucznia.
16. Organizacja zajęć pozalekcyjnych i imprez okolicznościowych.
17. Planowanie czasu nauki, zabawy i wypoczynku.
18. Zajęcia integrujące grupę prowadzone przez wychowawcę i pedagoga.
19. Indywidualizacja procesu nauczania, rozpoznawanie i rozwijanie zainteresowań oraz zdolności uczniów.
20. Zaktywizowanie uczniów do udziału w zajęciach pozalekcyjnych i konkursach;

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW:

1. Spotkanie informacyjno - edukacyjne dla rodziców klasy IV na początku roku szkolnego – przedstawienie zespołu nauczycielskiego dla danej klasy, zapoznanie rodziców z ofertą szkoły.
2. Zapoznanie rodziców z programem adaptacyjnym dla uczniów kl. IV.
3. Pedagogizacja: psycholog lub pedagog omawia trudności adaptacyjne, które mogą wystąpić u dzieci w tym wieku oraz specyfikę i warunki nauki w klasie czwartej, przedstawia możliwości poszukiwania pomocy w razie wystąpienia trudności.
4. Przeprowadzenie ankiety diagnozującej trudności adaptacyjne dzieci klas IV i działania Rodziców zmierzające do rozwiązania problemów. (ZAŁĄCZNIK nr 3)
5. Współpraca z rodzicami, włączenie rodziców w organizację imprez klasowych.

EWALUACJA

1. Przedstawienie analizy z wypełnionych przez uczniów rodziców ankiet, zaprezentowanie wniosków.
2. Przygotowanie programów naprawczych.

Drodzy Uczniowie!

Od niedawna jesteście uczniami klasy 4. To dla Was nowa sytuacja. Chcemy się dowiedzieć, czy dobrze sobie radzicie. Może napotykanie na jakieś problemy? Prosimy o szczerą odpowiedź.

Proszę wypełnić ankietę. Ankieta jest anonimowa.

Jakie trudności napotykasz w szkole, co sprawia Ci największe problemy po przejściu z klasy 3 do klasy 4?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Do kogo w szkole możesz się zwrócić o pomoc, gdy jej potrzebujesz?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dziękuję za wypełnienie ankiety.

Drodzy Uczniowie!

Trzy miesiące temu przyszedliście do klasy IV. Chcę się dowiedzieć czy czas, który od tego momentu minął, pomógł wam poznać szkołę i czy napotykalicie na jakieś trudności.

Proszę wypełnić ankietę, która jest anonimowa. Odpowiedz na pytania:

1. Jak radzisz sobie w szkole?

.....

2. Czy masz jeszcze jakieś trudności? Jeśli tak, to jakie?

.....

.....

.....

3. Czego Ci najbardziej brakuje?

.....

.....

4. Do kogo w szkole możesz się zwrócić o pomoc, gdy jej potrzebujesz?

.....

4. Jakich rad możesz udzielić młodszym koleżankom i kolegom, uczniom klas III, którzy w przyszłym roku rozpoczną IV klasę?

.....

.....

.....

.....

.....

Dziękuję za wypełnienie ankiety.

Szanowni Państwo! Wasze dziecko jest uczniem klasy czwartej. Przejście z klasy 3 do 4 było ważnym momentem w życiu dziecka i rodziny. Chcielibyśmy, abyście podzielili się z nami swoimi doświadczeniami. Ankieta jest anonimowa. Prosimy o szczerą wypowiedź.

1. Jaki największy problem napotkało Państwa dziecko w klasie czwartej?

.....
.....

2. Czy mieliście Państwo trudności podczas rozwiązywania ewentualnych problemów?

.....
.....

3. Co w opinii Państwa należałoby zmienić w szkole, by dzieci lepiej funkcjonowały w IV kl?

.....
.....

4. Inne uwagi

.....
.....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.

.....

Szanowni Państwo! Wasze dziecko jest uczniem klasy czwartej. Przejście z klasy 3 do 4 było ważnym momentem w życiu dziecka i rodziny. Chcielibyśmy, abyście podzielili się z nami swoimi doświadczeniami. Ankieta jest anonimowa. Prosimy o szczerą wypowiedź.

1. Jaki największy problem napotkało Państwa dziecko w klasie czwartej?

.....
.....

2. Czy mieliście Państwo trudności podczas rozwiązywania ewentualnych problemów?

.....
.....

3. Co w opinii Państwa należałoby zmienić w szkole, by dzieci lepiej funkcjonowały w IV kl?

.....
.....

4. Inne uwagi

.....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.